

NORGES HØYESTERETT

Den 24. mai 2016 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av justitiarius Øie og dommerne Bårdsen og Normann i

HR-2016-01105-U, (sak nr. 2016/959), straffesak, anke over kjennelse:

I.

A

(advokat Solveig Kristine Høgtun)

mot

Den offentlige påtalemyndighet

II.

B

(advokat Brynjar N. Meling)

mot

Den offentlige påtalemyndighet

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder tilgang til bevis i en sak om utlevering jf. utleveringsloven § 17 nr. 1.
- (2) Politiets sikkerhetstjeneste – PST – har 25. januar 2016 bedt om tingrettens kjennelse for at vilkårene for utlevering av B og A er oppfylt, jf. utleveringsloven § 17. Utleveringsbegjæringen bygger i hovedsak på kjennelser fra Roma og Trento av henholdsvis 18. juli 2015 og 25. november 2015 om varetektsfengsling av de to. B og A er mistenkt for å ha inngått terrorforbund innenfor en organisert struktur kalt Rawti Shax/Didi Nwe i relasjon til straffeloven av 1902 § 147a tredje ledd, alternativt straffeloven av 2005 § 133, og italiensk straffelov § 270 bis, jf. §§ 3 og 4.
- (3) For vurderingen av om kravet om skjellig grunn til mistanke om terrorforbund er oppfylt, er det krevd tingrettens kjennelse for innsyn i bevisene som PST har innhentet etter rettsanmodning fra Italia og som PST har beholdt kopier av, samt tingrettens beslutning om

innhenting av bevisene som Roma- og Trento-kjennelsene viser til.

- (4) Muntlige forhandlinger i saken er berammet over fem dager fra 9. juni 2016.
- (5) Oslo tingrett avsa slik kjennelse og beslutning 18. april 2016:

"Slutning i kjennelse

Kravet i medhold av straffeprosessloven § 242 om innsyn i bevisene som PST har innhentet på rettsanmodning fra Italia og som befinner seg i kopi hos PST, tas ikke til følge.

Beslutning

Bevismateriale som PST har innhentet og oversendt til Italia 04.06.2012 og 06.01.2015 og til Tyskland 15.12.2014, samt samtale mellom A og C på Pal Talk 19.05.2012, innhentes fra Italia, jf. utleveringsloven § 17 nr. 2 tredje punktum."

- (6) PST anket beslutningen om bevisinnhenting til Borgarting lagmannsrett. B innga motanke. Borgarting lagmannsrett avsa 4. mai 2016 kjennelse med slik slutning:

"1. Begjæringen om bevisinnhenting etter utleveringsloven § 17 nr. 2 tredje punktum tas ikke til følge.

2. Bs aksessoriske motanke over tingrettens kjennelse avvises."

- (7) A har i rett tid påanket lagmannsrettens kjennelse og har i hovedsak gjort gjeldende:
- (8) Det foreligger feil ved lagmannsrettens lovanvendelse og saksbehandlingen i relasjon til slutningen punkt 1. Beslutningen fra tingretten er "etter sin art ... uangripelig", jf. straffeprosessloven § 377. Det medfører en saksbehandlingsfeil når lagmannsretten har realitetsavgjort anken. Lagmannsretten tar feil når det er lagt til grunn at bevissituasjonen ikke er endret fra november 2015.
- (9) A har lagt ned slik påstand:

"Borgarting lagmannsretts kjennelse av 4. mai 2016 oppheves."

- (10) B har også påanket lagmannsrettens kjennelse i rett tid og har i hovedsak gjort gjeldende:
- (11) Prinsipalt anføres det at motanken til Borgarting lagmannsrett var rettidig inngitt, og at det følgelig var feil av lagmannsretten å avvise anken. Ankefristen er på 14 dager i henhold til straffeprosessloven § 379 første ledd. Ankefristen på tre dager som er omtalt i utleveringsloven § 17 nr. 3, kommer ikke til anvendelse. Subsidiært anføres det at ankefristen utløp 2. mai 2016, seks dager etter rettens frist for tilsvarende.

- (12) B har lagt ned slik påstand:

"Borgarting lagmannsretts kjennelse av 4. mai 2016 oppheves."

- (13) *Politiets sikkerhetstjeneste* har inngitt tilsvarende til As anke, der det i hovedsak gjøres gjeldende:
- (14) Avgjørelse i saken har ikke betydning utenfor foreliggende sak, og heller ikke andre hensyn tilsier at anken tas under behandling. Anken må derfor prinsipalt avvises jf. straffeprosessloven § 388 andre ledd. At lagmannsretten har foretatt en realitetsbehandling

av påtalemyndighetens anke, er innenfor lagmannsrettens prøvingskompetanse. Subsidiært må derfor anken forkastes.

- (15) Politiets sikkerhetstjeneste har lagt ned slik påstand:

"Prinsipalt: Anken avvises

Subsidiært: Anken forkastes."

- (16) Politiets sikkerhetstjeneste har ikke inngitt tilsvaret til Bs anke.
- (17) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at lagmannsretten har avgjort en anke over en kjennelse og en beslutning, slik at utvalgets kompetanse er begrenset til å gjelde lagmannsrettens saksbehandling og lovtolkning, jf. straffeprosessloven § 388 første ledd nr. 2 og 3.
- (18) *B* gjør gjeldende at lagmannsretten ikke skulle ha avvist hans anke som for sent fremsatt, ettersom tredagersfristen i straffeprosessloven § 379 andre ledd ikke får anvendelse.
- (19) Høyesteretts ankeutvalg er enig med *B* i at hans anke til lagmannsretten ikke skulle ha vært avvist som for sent fremsatt. Den særlige ankefristen i straffeprosessloven § 379 andre ledd gjelder "den som er pålagt ... å utlevere bevis", og passer ikke i en situasjon hvor det er den som ønsker noe utlevert, som anker. Da er det den alminnelige ankefristen på to uker som gjelder, jf. § 379 første ledd. Lagmannsrettens kjennelse – slutningen punkt 2 – må derfor oppheves.
- (20) *A* gjør i sin anke gjeldende at lagmannsretten ikke skulle ha behandlet påtalemyndighetens anke, ettersom tingrettens beslutning om at det skulle innhentes bevis fra Italia, må anses som "uangripelig" etter "sin art", jf. straffeprosessloven § 377, og at det uansett var feil av lagmannsretten å realitetsavgjøre anken.
- (21) Dette kan ikke føre frem. Straffeprosesslovens alminnelig ordning og store hovedregel er at også skjønsmessige avgjørelser kan overprøves. Unntaket i § 377 tar særlig sikte på avgjørelser som er så skjønsmessig eller situasjonsbestemte at en adgang til overprøving ville være uhensiktsmessig. Tingrettens beslutning om å innhente bevis etter utleveringsloven § 17 nr. 2 tredje punktum er ikke en slik avgjørelse. Det er på det rene at påtalemyndighetens anke til lagmannsretten gjaldt tingrettens lovtolkning, og at denne lovtolkningen uansett kan prøves, jf. Rt. 2012 side 719 avsnitt 16, med videre henvisninger.
- (22) Det er lovens system at lagmannsretten kunne treffe realitetsavgjørelse i en ankesak så fremt lagmannsretten hadde et forsvarlig avgjørelsesgrunnlag, jf. straffeprosessloven § 385 andre ledd. Høyesteretts ankeutvalg kan ikke se at det, slik saken lå an, var noe til hinder for at lagmannsretten traff realitetsavgjørelse. Lagmannsrettens konkrete vurdering av om bevissituasjonen er endret etter november 2015, kan Høyesteretts ankeutvalg ikke prøve ved videre anke.
- (23) Kjennelsen er enstemmig.

SLUTNING :

Lagmannsrettens kjennelse oppheves for så vidt gjelder slutningens punkt 2. For øvrig forkastes ankene.

Arnfinn Bårdsen
(sign.)

Toril M. Øie
(sign.)

Kristin Normann
(sign.)

Riktig utskrift: